

Oikeuden teoria ja käytäntö

Lakimies
7–8/2024
s. 911

Lakimies-aikakauskirjan vuosikerrat ovat jo pidemmän aikaa päättyneet teemanumeroon. Tämän vuoden teemanumerossa aiheena ovat oikeuden teoria ja käytäntö. Usein tämänkaltaista aihetta lähestytään pohtimalla, missä määrin oikeustieteen tehtävänä on palvella oikeuskäytäntöä ja kuinka paljon oikeustieteessä on tilaa sellaiselle teoretisoinnille, jonka käytännön relevanssi ei ole suoraan havaittavissa. Huomiota ovat saaneet myös erilaiset tiedepoliittiset kehityskulut, joiden on otaksuttu vaikuttavan ainakin yliopistoissa tehtävän oikeustieteellisen tutkimuksen sisältöön ja tekotapoihin. On myös esitetty huoli, että pian yliopistot täyttyvät tutkimuksesta, jonka sidos esimerkiksi tuomioistuinyöskentelyyn on ohut tai olematon.

Tämän teemanumeron kantavana ideana on ollut sisällyttää siihen artikkeleita, jotka havainnollistavat, miksi teoreettinen keskustelu oikeudesta on tärkeää myös oikeudellisten käytäntöjen näkökulmasta. Numero sisältää kymmenen referee-artikkelia, jotka edustavat useita oikeudenaloja ja erilaisia näkökulmia. Tarkastelussa ovat muun muassa oikeus- ja tosiasiakysymysten ontologiset erot, oikeuden automatisointi ja siihen liittyvä kielifilosofinen problematiikka sekä se, kuinka verolainsäädäntöä koskevaa lainopillista tutkimusta voidaan hyödyntää verojärjestelmän kokonaisvaltaisessa kehittämisessä. Yhdessäkään artikkelissa ei kaihdeta teoriaa, eikä yksikään kirjoitus ole vailla käytännön relevanssia.

Artikkeleiden lisäksi teemanumero sisältää kaksi lyhyempää kirjoitusta. Kokonaisuutena teemanumero osoittaa, että Suomessa tehdään teoreettisesti korkeatasoista kotimaista oikeustieteellistä tutkimusta, jolla on myös käytännön sovellettavuutta. Tämä voi olla yksi selittävä tekijä sille, miksi Suomi sijoittuu kärkisijoille oikeusvaltion laatua mittaavissa kansainvälisissä selvityksissä.

Varsinaisten teemanumeroartikkeleiden lisäksi aikakauskirja sisältää lektion ja siihen liittyvän vastaväittäjän lausunnon, oikeustapauskommentin, kirja-arvostelun sekä kaksi Oikeuskulttuurin päivässä pidettyä puheenvuoroa. Lisäksi numero sisältää Raimo Lahden laatiman muistokirjoituksen korkeimman oikeuden presidentti Olavi Heinosesta.

Lakimiesyhdistys on vuosittain jakanut Lakimies-aikakauskirjan kirjoittajapalkinnon sekä nuorten kirjoittajien palkinnon. Tänä vuonna palkinnot jaettiin Oikeuskulttuurin päivässä vuosikerrassa 2023 julkaistuista erityisen ansiokkaista kirjoituksista.

Parhaasta kirjoituksesta palkittiin Elisa Silvennoisen ja Heini Kainulaisen artikkeli Väliaikaisen edunvalvojan määrääminen esitutkinnassa, ja se on julkaistu Lakimiehen numerossa 3–4/2023. Nuorena kirjoittajana palkittiin Riikka Lönnblad, jonka artikkeli Yksityisyyttä yli kuoleman on julkaistu Lakimiehen numerossa 7–8/2023. Toimitus onnittelee palkittuja ja esittää kiitoksensa kaikille teemanumeroon kirjoittaneille. Lisäksi se kiittää vertaisarvioijia Lakimiehen hyväksi tehdystä työstä.

Tatu Hyttinen
päätoimittaja